

[Karlskov Jensen.]

tionelle midler er i øvrigt nu så udbredt, at man vel nok i nogen grad kan tale om manglende ansvar i forbindelse med de uønskede svangerskaber eller nogle af de uønskede svangerskaber. Jeg er af den opfattelse, at en stærkere understregning af dette ansvar i forbindelse med seksualundervisningen vil være på sin plads.

I venstre vil vi gerne også foreslå, at lægeundersøgelsen i forbindelse med prævention til kvinder går ind på linje med almindelige lægeundersøgelser, som jo normalt ikke koster kvinden noget. Derimod afviser jeg tanken om gratis p-piller eller andre præventionsmidler.

Flertallet af venstres medlemmer kan ud fra de anførte grunde ikke medvirke ved disse lovforslags gennemførelse. Mindretallet vil selv gøre rede for sin holdning. Vi vil under udvalgsarbejdet derimod gerne medvirke til at udforme bestemmelser og gennemføre foranstaltninger, der kan bidrage til at reducere antallet af uønskede aborter, ligesom vi vil arbejde for, at ikke alene læger, men også sygeplejersker og sygeplejeelever kan fritages for at medvirke ved svangerskabsafbrydelser, når det strider imod deres følelser og samvittighed.

Else-Merete Ross: I det radikale venstres gruppe gør der sig forskellige synspunkter gældende med hensyn til de to foreliggende lovforslag.

Da vi i 1970 vedtog den nugældende lov, var der nogle i gruppen, der gerne havde set, at vi havde taget skridtet fuldt ud og helt overladt til den enkelte kvinde selv at afgøre, om hun ønskede abort inden for de første 12 uger af svangerskabet. Disse medlemmer stemte dog for lovforslaget, fordi de mente, det var et skridt på vejen mod fuld liberalisering. Andre i gruppen havde den opfattelse, at den nugældende lov skulle gælde i lang tid og netop være en hindring for, at man liberaliserede yderligere. Sådan er stillingen i gruppen også i dag.

Det, der er det principielle i de to foreliggende forslag, er, at de ikke fordeler ansvaret mellem kvinden og dem, der skal bevilge aborten, men samler det fulde ansvar hos den pågældende kvinde. Det gør de dog kun indtil udløbet af 12. svangerskabsuge. Jeg foretrækker SF's formulering, der siger, at

svangerskabsafbrydelsen skal foretages inden udgangen af 12. svangerskabsuge, og føjer til: dersom ikke ganske særlige hensyn taler for en forlængelse af denne frist. Mener justitsministeren, at det er nødvendigt og klogt i selve loven at nævne alle de forhold, der kan tages hensyn til for at få tilladelse til abort efter udløbet af den 12. uge? Kunne det ikke udsendes i et cirkulære til samrådene?

Mødrehjælpen gør i sin sidste beretning opmærksom på, at der desværre er en tendens til, at kvinder henvender sig senere og senere i svangerskabet til trods for oplysning og annoncering om at komme tidligt. I 1971-72 behandledes 1.170 ansøgninger efter udløbet af 12. uge. Jeg forstår udmærket, at ministeren vil holde en vej åben for dem, der kan have en berettiget grund til at henvende sig for sent. Men som det er formuleret i § 3, er jeg bange for, at antallet af sene ansøgere vil stige, hvad der jo ikke var meningen.

Justitsministeren gør det ikke obligatorisk som SF at få rådgivning i mødrehjælpen om samfundets hjælpeforanstaltninger, men gør det til en frivillig sag, om kvinden ønsker at modtage denne vejledning, der dog i alle tilfælde skal tilbydes hende. Mødrehjælpens erfaring går ud på, at tvungen vejledning er af ringe praktisk værdi.

I udvalget bør vi vel derfor drøfte, om kendskabet til samfundets hjælpeforanstaltninger er tilstrækkelig udbredt i befolkningen, eller om der skal gøres en større indsats på dette område.

Kvinden skal af en læge vejledes om indgrebets beskaffenhed og den risiko, der kan være forbundet dermed.

Her kan jeg lide den tilføjelse, som SF har om, at der derefter skal gives kvinden tid til grundigt at overveje, om hun fastholder sit ønske om svangerskabsafbrydelse. Jeg ser godt, at overvejelsestiden kan komme i konflikt med 12 ugers fristen, men selv i det tilfælde mener jeg, især af psykologiske grunde, at det er vigtigt, at kvinden gennem grundige overvejelser kommer til sit eget endelige resultat. Jeg ved, der er straf for ulovlig tvang og trusler, men det er der ikke for den mere subtile pression, der kan udøves over for en gravid kvinde af forældre eller eventuelt af barnefaderen.

Jeg vil gerne i udvalget have drøftet, om